

RAPPORT

Leidraad vergunningen windenergie projecten in Noord-Holland voor initiatiefnemers en gemeenten

Klant: Provincie Noord-Holland

Referentie: BI4996-MI-RP-250613-1624

Status: Definitief/2

Datum: 4 juli 2025

Projectgerelateerd

HASKONING NEDERLAND B.V.

Contactweg 47
1014 AN Amsterdam
Netherlands
Mobility & Infrastructure
Trade register number: 56515154

Telefoon: +31 88 348 95 00
Email: info@haskoning.com
Website: haskoning.com

Titel document:	Leidraad vergunningen windenergie projecten in Noord-Holland voor initiatiefnemers en gemeenten
Ondertitel:	
Referentie:	BI4996-MI-RP-250613-1624
Uw kenmerk	Click or tap here to enter text.
Status:	Definitief/2
Datum:	4 juli 2025
Projectnaam:	Leidraad vergunningen windenergie
Projectnummer:	BI4996-134
Auteur(s):	Haskoning

Classificatie: Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. Haskoning Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van Haskoning Nederland B.V. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Leeswijzer	4
2	Beschrijving basissituatie	6
2.1	Kenmerken windturbine	6
2.2	Tijdelijke activiteiten	6
3	Landelijk beleid en wetgeving	7
3.1	Omgevingswet	7
3.2	Besluit activiteiten leefomgeving	8
3.2.1	Complexe bedrijven	9
3.3	Besluit kwaliteit leefomgeving	10
3.4	Besluit bouwwerken leefomgeving	13
3.5	Omgevingsbesluit	14
3.6	Overige nationale wetgeving	15
3.6.1	Elektriciteitswet 1998	15
3.6.2	Energiewet (treedt 1 januari 2026 in werking)	15
3.6.3	Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over waterstaatswerken of wegen in beheer bij het Rijk	15
4	Regionaal en provinciaal beleid en wetgeving	16
4.1	Provinciaal beleid	16
4.2	Provinciale regelgeving: Omgevingsverordening Noord-Holland 2022	18
4.3	Regionale regelgeving: Luchthavenindelingsbesluit Schiphol 2002	19
5	Gemeentelijk beleid en wetgeving	21
5.1	Gemeentelijk beleid	21
5.2	Gemeentelijke regelgeving	21
6	Vergunningen	23
6.1	Overzicht vergunningen en meldingen	23
6.2	Reguliere en uitgebreide voorbereidingsprocedure	23
6.3	Enkelvoudige of meervoudige aanvraag	23
6.4	Bevoegd gezag, advies en instemmingsrecht	23
7	Processtappen om tot een vergunbaar windturbine project te komen	25
	Bijlage 1 Inventarisatie vergunningen en meldingen	1

1 Inleiding

In 2030 moet Nederland 55% minder broeikasgassen uitstoten vergeleken met 1990. In 2050 wil Nederland klimaatneutraal zijn (Klimaatakkoord van Parijs). Nederland heeft daarom afgesproken dat in 2030 minimaal 35 terawattuur (TWh) energie komt van energie op land. Om dit te bewerkstelligen is Nederland opgedeeld in 30 Regionale Energiestrategie regio's die samen proberen om dit doel te bereiken. Vanuit het Klimaatakkoord is afgesproken dat elke energieregio de mogelijkheden onderzoekt voor (grootschalige) opwek van zonne- en windenergie op land.

De energieregio's Noord-Holland Noord (NHN) en Zuid (NHZ) zijn twee van de dertig energieregio's in Nederland. Deze regio's hebben het doel om in 2030 respectievelijk 3,6 TWh en 2,7 TWh duurzame energie op te wekken. De doelen zijn vastgelegd in de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 van beide regio's, en zijn niet gewijzigd na de herijking van de strategie in 2024. Elke regio betreft een samenwerkingsverband tussen gemeenten, waterschappen, provincie en netbeheerders, waarbij inwoners, energiecoöperaties, experts en maatschappelijke organisaties continu worden geraadpleegd.

In een RES worden zoekgebieden aangewezen waar duurzame elektriciteit opgewekt kan worden. Initiatiefnemers voeren doorgaans een haalbaarheidsstudie uit om de mogelijkheden en onmogelijkheden te onderzoeken ten aanzien van een beoogde ontwikkeling, zoals een zonnepark of een windturbine. Wanneer het initiatief voldoende kansrijk is worden de ontwerpen uitgewerkt en moeten er doorgaans een aantal vergunningenprocedures worden doorlopen.

Om initiatiefnemers en gemeenten te ondersteunen in het vergunningentraject is voorliggende leidraad opgesteld. De leidraad geeft een overzicht van de vergunningenprocedures die doorlopen moeten worden om als initiatiefnemer een windturbine te mogen ontwikkelen. Hieronder valt het plaatsen van een nieuwe windturbine, evenals het vervangen van een windturbine door een windturbine met een (aanzienlijk) groter opgesteld vermogen.

Met de aanstaande inwerkingtreding (1 januari 2026) van de Energiewet (vervanger Elektriciteitswet 1998 en Gaswet) nemen gemeenten naar verwachting vaker de rol als bevoegd gezag op zich voor windturbine initiatieven. Waar Gedeputeerde Staten onder de Elektriciteitswet 1998 bevoegd gezag zijn voor de aanleg of uitbreiding van een productie-installatie voor opwekking van duurzame elektriciteit met behulp van windenergie met een capaciteit van ten minste 5 MW maar minder dan 100 MW, wordt dit onder de Energiewet ten minste 15 MW maar minder dan 100 MW. Onderhavige leidraad is gericht op windenergie-initiatieven van onder de 5 MW (en na inwerkingtreding van de Energiewet van onder de 15 MW).

Disclaimer: De voorliggende leidraad is gebaseerd op eerder uitgevoerde, locatie specifieke vergunningeninventarisaties die zijn uitgevoerd in 2024 in het kader van het plaatsen en vervangen (met groter opgesteld vermogen) van een windturbine gelegen binnen de Provincie Noord-Holland. De voorliggende leidraad betreft een hulpmiddel en geeft een overzicht (**niet uitputtend**) van de vergunningenprocedures die doorlopen moeten worden onder de Omgevingswet in het kader van windturbine initiatieven aangaande één turbine. Raadpleeg bij de voorbereiding van toekomstige windturbine initiatieven ten alle tijden de meest actuele wet- en regelgeving en beleidskaders.

1.1 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt beschreven welke projectinformatie vereist is om vast te stellen welke vergunningen vereist zijn voor de beoogde windturbine. In hoofdstuk 3, 4 en 5 worden de relevante wettelijke kaders en beleidskaders op respectievelijk rijksniveau, provinciaal en regionaal niveau, en lokaal niveau voor het ontwikkelen van een windturbine uiteengezet. Hoofdstuk 6 geeft een overzicht van de vergunning- en

Projectgerelateerd

meldingsplichten die op een windturbine initiatief van toepassing kunnen zijn. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk beschreven voor welke vergunningen de reguliere en uitgebreide voorbereidingsprocedure geldt, dat vergunningen enkelvoudig en meervoudig aangevraagd kunnen worden, en welke regels gelden in het kader van advies- en instemmingsrecht. Tot slot weergeeft hoofdstuk 7 een processchema om te komen tot een vergunbaar windturbine initiatief, wat gehanteerd kan worden ter voorbereiding op de vergunningaanvragen.

2 Beschrijving basissituatie

2.1 Kenmerken windturbine

Het is noodzakelijk om bij aanvang van een initiatief te beschikken over gegevens van de beoogde windturbine om in te schatten welke vergunningen vereist zijn. Zo is het van belang om te weten wat de exacte locatie, wat de afmetingen zijn en wat het vermogen is van de beoogde windturbine(s), en hoeveel windturbines het voornemen betreft. In de wet- en regelgeving wordt onderscheid gemaakt tussen windturbines op het gebied van rotordiameter, ashoogte en het vermogen (in KW). De kenmerken zijn samengevat in Tabel 1.

Tabel 1 Kenmerken van de beoogde windturbine

Eigenschap	Waarde
X, Y coördinaten (RD)	
Rotordiameter	
Ashoogte	
Tiphoogte	
Tiplaagte	
Vermogen (in MW)	

2.2 Tijdelijke activiteiten

Naast de permanente activiteiten dienen eventuele tijdelijke activiteiten geïnventariseerd te worden. Dit zijn activiteiten waarvan de invloed slechts aanwezig is tijdens de aanlegfase van de windturbine. Ook hiervoor kan een vergunningplicht gelden. Het gaat om tijdelijke werken en werkzaamheden die na afloop van de bouwfase weer verwijderd worden of zijn voltooid. Voorbeelden hiervan zijn onder andere het aanleggen van een tijdelijke weg voor bouwverkeer, of het tijdelijk dempen van een watergang voor toegang tot de bouwlocatie. Wanneer de beoogde bouwlocatie bepaald is, dient er rekening te worden gehouden met tijdelijke ruimtelijke ingrepen die nodig zijn om de ontwikkeling van de windturbine mogelijk te maken.

3 Landelijk beleid en wetgeving

In dit hoofdstuk worden relevante wet- en regelgeving en beleidstukken op rijksniveau ten aanzien van een windturbine beschouwd. Het juridisch-planologisch kader op landelijk niveau is sinds 1 januari 2024 beschreven in de volgende algemene rijksregels:

- De Omgevingswet (Ow), die betrekking heeft op de fysieke leefomgeving en alle activiteiten met mogelijk gevolg op de fysieke leefomgeving;
- Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) bevat o.a. regels voor milieubelastende activiteiten;
- Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat o.a. instructieregels met betrekking tot windturbines;
- Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) bevat de technische bouwregels voor windturbines;
- Omgevingsbesluit (Ob) bevat o.a. regels om te bepalen wanneer een milieueffectrapport moet worden opgesteld en wie voor welke activiteit bevoegd gezag is;
- De Omgevingsregeling (Or) bevat technische en administratieve regels.

Onderstaand besluit is nog niet onherroepelijk, maar wordt in onderhavig document aangehaald om rekening mee te houden voor in de toekomst:

- Ontwerpbesluit windturbines leefomgeving, bevat o.a. wijzigingen en toevoeging op het Bkl en Bal met betrekking tot windturbines.

3.1 Omgevingswet

De activiteiten waarvoor op landelijk niveau is vastgesteld dat een omgevingsvergunning nodig is, zijn neergelegd in artikel 5.1 van de Omgevingswet. In het eerste lid staan de activiteiten waarvoor in beginsel een omgevingsvergunning nodig is, met uitzondering van de bij AMvB uitgezonderde gevallen. In deze categorie vallen bijvoorbeeld omgevingsplanactiviteiten en Natura 2000-activiteiten. Het tweede lid bevat een opsomming van de activiteiten waarvoor in beginsel géén omgevingsvergunning is vereist, ook hierbij geldt met uitzondering van bij AMvB aangewezen gevallen. Hieronder vallen bijvoorbeeld (technische) bouwactiviteiten en milieubelastende activiteiten.

Op gemeentelijk niveau kunnen activiteiten vergunningplichtig worden gemaakt, behoudens enkele specifieke gevallen. Die activiteiten waarvoor in het omgevingsplan een vergunningplicht is opgenomen of de activiteiten die geheel niet zijn toegestaan op basis van het omgevingsplan zijn omgevingsplanactiviteiten. De exacte invulling van welke activiteiten omgevingsplanactiviteiten zijn (en daarmee vergunningplichtig zijn), wordt dus op gemeentelijk niveau vastgesteld (zie ook paragraaf 5.2: gemeentelijke regelgeving).

Flora- en fauna-activiteit

Een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit is volgens artikel 5.1, tweede lid, onder g van de Omgevingswet verplicht als er sprake is van een overtreding als bedoeld in afdeling 11.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (de bepalende AMvB ten aanzien van beschermde soorten waarvoor een vergunningplicht aan de orde kan zijn). Als uit een natuurtoets blijkt dat de voorgenomen ontwikkeling schadelijke gevolgen heeft voor plant- en/of diersoorten als genoemd in afdeling 11.2 van het Bal, is er sprake van een omgevingsvergunningplicht voor de flora- en fauna activiteit. De habitatrichtlijn en de vogelrichtlijn benoemen de beschermde soorten.

Vaak kan middels een 'Quickscan' bepaald worden of er beschermde dier- of vogelsoorten in het gebied voorkomen. Is dit wel het geval, dan dient middels een natuurtoets aangetoond te worden dat er geen sprake is van (mogelijke) verstoring van beschermde plant- en diersoorten (habitatrichtlijnsoorten en vogelrichtlijnsoorten) een omgevingsvergunningplicht voor flora- en fauna-activiteiten uit te sluiten. Zonder uitsluiting dient een vergunning voor flora- en fauna-activiteiten worden aangevraagd (afdeling 11.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving).

- het vermogen van de windturbine in kilowatt;
- de diameter van de rotor in centimeters;
- de hoogte van de mast in meters; en

Projectgerelateerd

- de berekende afstand in meters tot waar het plaatsgebonden risico ten hoogste 1 op de 100.000 en 1 op de 1.000.000 per jaar is. Op het berekenen van de afstanden zijn de bij ministeriële regeling gestelde regels van toepassing.

NEN-normen

In artikel 4.430 van het Bal staat dat windturbines ontworpen moeten zijn volgens NEN-normen. Deze ontwerpeisen gelden (net als de overige regels in paragraaf 4.30 van het Bal) alleen voor windturbines op land met een rotordiameter van meer dan 2 meter (artikel 3.11 Bal) die niet vergunningplichtig zijn (artikel 3.14a Bal). Deze regels in het Bal zijn opgenomen met het oog op de veiligheid rond windturbines.

Geen landelijke normen voor windturbineparken (3 of meer windturbines)

Naar aanleiding van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 30 juni 2021 over beroepen tegen besluiten over Windturbinepark Delfzijl Zuid Uitbreiding 2020 (ECLI:NL:RVS:2021:1395) zijn de algemene milieuregels over onder andere nieuwe en nog te wijzigen windturbineparken (zoals opgenomen in onder andere het Besluit activiteiten leefomgeving, Besluit kwaliteit leefomgeving en de bruidsschat van het gemeentelijke omgevingsplan) niet langer van toepassing op windturbineparken (met tenminste drie windturbines). Om toch in het kader van een nieuw of te wijzigen windturbinepark in adequate bescherming van de leefomgeving te voorzien, kan het bevoegd gezag onder de Omgevingswet aan de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit voorschriften verbinden. De algemene milieuregels zijn nog wel van toepassing als het gaat om één of twee (losse) windturbines.

De algemene milieuregels, voor zover zij betrekking hebben op windturbineparken, moeten buiten toepassing worden gelaten, omdat er in het verleden hiervoor geen plan-MER is gemaakt. Ondertussen is er een plan-MER uitgevoerd, en zijn er op basis daarvan nieuwe milieuregels opgesteld ten aanzien van onder andere windturbineparken. Deze regels zijn als ontwerpbesluit Windturbines leefomgeving ter inzage gelegd tussen 12 oktober en 22 november 2023. Naar verwachting wordt het besluit Windturbines leefomgeving in 2026 vastgesteld. Op basis hiervan worden de regels in het Bal, Bkl en Ob aangevuld dan wel aangepast. Tot dit moment zijn er geen landelijke milieuregels voor nieuwe en te wijzigen windturbineparken (3 of meer windturbines).

In paragraaf 3.3 van voorliggend document, aangaande het Besluit kwaliteit leefomgeving, wordt waar relevant aangegeven wanneer de regels niet van toepassing zijn op een windturbinepark (met tenminste 3 windturbines). Daarnaast wordt ook ingegaan op de voorziene wijzigingen als gevolg van het besluit Windturbines leefomgeving.

3.2.1 Complexe bedrijven

Definitie complex bedrijf

Een bedrijf dat door de aard en omvang van diens activiteiten grote gevolgen kan hebben voor de omgeving, is een 'complex bedrijf'. Afdeling 3.3 van het Bal regelt welke milieubelastende activiteiten vallen onder deze definitie, en welke vergunningplichten daarvoor gelden. Ten aanzien van de activiteiten zijn dit onder andere:

- Seveso-inrichtingen;
- Een aantal IPPC-installaties met bovengemeentelijke milieugevolgen of een hoog milieurisico;
- Een aantal andere activiteiten met bovengemeentelijke milieugevolgen of een hoog milieurisico.

Het bevoegd gezag voor complexe bedrijven is bijna altijd Gedeputeerde Staten. In deze paragraaf wordt toegelicht wat het betekent voor de vergunningenprocedures als de beoogde windturbine gelegen is op het terrein van een complex bedrijf.

Consequenties voor vergunningsproces

De status als complex bedrijf onder de Omgevingswet heeft twee belangrijke consequenties:

- De vergunningplicht voor de milieubelastende activiteit geldt voor de gehele locatie, en;
- GS blijven bevoegd gezag voor alle latere vergunningen voor dezelfde locatie.

Hieronder wordt dit nader toegelicht.

Bij complexe bedrijven geldt de vergunningplicht voor de milieubelastende activiteit voor de gehele locatie, dus zowel de 'kernactiviteit' (bijv. de IPPC-installatie), inclusief alle activiteiten die daarbij horen, als de functioneel ondersteunende activiteiten vallen onder de vergunningplicht. Dergelijke functioneel ondersteunende activiteiten staan in brede zin ten dienste van de kernactiviteit, en zouden er zonder de kernactiviteit waarschijnlijk niet zijn. Het gaat naast technische ondersteuning van de kernactiviteit, ook om bijvoorbeeld facilitaire voorzieningen. Belangrijk is dat de functioneel ondersteunende activiteit op dezelfde locatie wordt verricht en dat het zeggenschap over de functioneel ondersteunende activiteit bij degene ligt die ook zeggenschap heeft over de kernactiviteit. Uit de Nota van toelichting op het Bal blijkt dat een windturbine een functioneel ondersteunende activiteit kan zijn¹.

Eens bevoegd gezag, altijd bevoegd gezag

Bijzonder bij complexe bedrijven is dat GS ook bevoegd gezag zijn voor alle latere vergunningen voor dezelfde locatie. Dit volgt uit de 'eens bevoegd gezag, altijd bevoegd gezag'-regel van artikel 4.16 van het Omgevingsbesluit. Bij complexe bedrijven is dus in principe de provincie niet alleen het bevoegd gezag voor de milieubelastende activiteiten, maar ook voor alle andere activiteiten (waaronder dus het ontwikkelen van een windturbine als functioneel ondersteunende activiteit). De reden hiervoor is dat deze andere activiteiten mogelijk ook invloed hebben op het beheersen van milieurisico's binnen complexe bedrijven. De Richtlijn industriële emissies en veehouderijen en de Seveso-richtlijn eisen namelijk een samenhangende benadering van de milieugevolgen van deze bedrijven.

Dat betekent dat ook voor de MBA 'het opwekken van elektriciteit met een windturbine' (artikel 4.426 Bal) GS het bevoegd gezag zijn. Uitgaande van 1 windturbine op land met een rotordiameter van meer dan 2 meter is er op zichzelf echter geen sprake van een vergunningplichtige MBA. In dat geval hoeft er geen afzonderlijke omgevingsvergunning voor de MBA 'het opwekken van elektriciteit met een windturbine' aangevraagd te worden, maar moet de huidige omgevingsvergunning voor de MBA 'het exploiteren van een complex bedrijf' uitgebreid worden met de (functioneel ondersteunende) activiteit: het opwekken van elektriciteit met een windturbine. GS zijn bevoegd gezag om te beslissen op deze aanvraag van de wijziging van de omgevingsvergunning.

3.3 Besluit kwaliteit leefomgeving

In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staan instructieregels voor gemeenten, provincies en het Rijk met betrekking tot windturbines. Dit gaat om instructieregels met betrekking tot geluid, slagschaduw, militaire en civiele radarinstallaties, en externe veiligheid. Alle regels in het omgevingsplan samen moeten leiden tot een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, oftewel ETFAL (artikel 4.2, eerste lid Ow). Als de beoogde ontwikkeling niet past binnen het huidige planologische kader, dan moet een nieuw planologisch kader opgesteld worden, of moet er afgeweken worden van het bestaande kader. In beide gevallen moet voldaan worden aan de instructieregels uit hoofdstuk 5 van het Bkl, waaronder de instructieregels met betrekking tot windturbines.

Uit het ontwerpbesluit windturbines leefomgeving (hierna: ontwerpbesluit) dat eind 2023 ter inzage heeft gelegen, blijkt dat het Rijk voornemens is om (naar verwachting in 2026) nieuwe instructieregels voor

¹ Stb 2018, 293, p. 616.

Projectgerelateerd

windturbines op te nemen in het Bkl. Daar waar de nieuwe beoogde normen afwijken van het huidige toetsingskader wordt dit onderaan elk onderdeel weergegeven. Dit besluit is nog in ontwerp, dus is het van belang om in acht te nemen welke wet- en regelgeving geldt op het moment van aanvang van het projectvoornemen.

I. Geluid

De instructieregels voor windturbines met betrekking tot geluid staan in de artikelen 5.74 tot en met 5.75a Bkl. In het Bkl is aangegeven wat de standaardwaarden zijn voor geluidsproductie op een geluidgevoelig gebouw (47 L_{den} en 41 L_{night}), maar ook dat daar in een omgevingsplan gemotiveerd van kan worden afgeweken (artikel 5.74, aanhef, eerste en tweede lid Bkl). Een geluidgevoelig gebouw is een gebouw met een woonfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan, onderwijsfunctie en nevengebruiksfunctie daarvan, gezondheidszorgfunctie met bedgebied en nevengebruiksfuncties daarvan of met een bijeenkomstfunctie voor kinderopvang met bedgebied en nevengebruiksfuncties daarvan (artikel 3.21 Bkl).

In artikel 5.75a van het Bkl is aangegeven dat de artikelen 5.74 en 5.75 niet van toepassing zijn op een windpark met 3 of meer windturbines.

Voorziene wijziging als gevolg van ontwerpbesluit windturbines leefomgeving

Door het ontwerpbesluit wordt artikel 5.74 Bkl als volgt gewijzigd. De standaardwaarden worden aangescherpt naar respectievelijk 45 L_{den} en 39 L_{night} en er worden grenswaarden toegevoegd. In een omgevingsplan kan nog steeds van de standaardwaarden worden afgeweken, mits de waarden niet hoger zijn dan de grenswaarden van respectievelijk 47 L_{den} en 41 L_{night} .

II. Slagschaduw

De instructieregels voor slagschaduw van windturbines staan in paragraaf 5.1.4.4a van het Bkl. In deze paragraaf is bepaald dat de slagschaduw door windturbines in verblijfsruimten van slagschaduwgevoelige gebouwen in ieder geval aanvaardbaar is wanneer in verblijfsruimten van een slagschaduwgevoelig gebouw dat op een afstand van minder dan twaalfmaal de rotordiameter van de windturbine is gelegen, ten hoogste gemiddeld zeventien dagen per jaar gedurende niet meer dan twintig minuten per dag slagschaduw kan optreden (artikel 5.89f Bkl). De woorden 'in ieder geval aanvaardbaar' impliceren dat in een omgevingsplan van deze norm mag worden afgeweken, mits goed kan worden gemotiveerd dat desondanks aan ETFAL wordt voldaan. De norm is niet van toepassing wanneer het slagschaduwgevoelige gebouw is toegelaten voor de duur van niet meer dan tien jaar (tijdelijke gebouwen) (artikel 5.89a, tweede lid Bkl). Slagschaduwgevoelige gebouwen zijn hetzelfde gedefinieerd als geluidgevoelige gebouwen (artikel 5.89b, eerste lid Bkl).

In artikel 5.89fa is aangegeven dat het artikel 5.89f niet van toepassing is op het toelaten van een windpark met 3 of meer windturbines. Hierdoor geldt voor een windpark geen instructieregel meer die aangeeft onder welke voorwaarden voldaan wordt een aanvaardbare slagschaduw.

Voorziene wijziging als gevolg van ontwerpbesluit windturbines leefomgeving

In het ontwerpbesluit wordt artikel 5.89f Bkl aanzienlijk aangescherpt. In het eerste lid wordt 'ten hoogste gemiddeld zeventien dagen per jaar gedurende niet meer dan twintig minuten per dag' vervangen door 'ten hoogste zes uur per jaar gedurende niet meer dan twintig minuten per dag'. De woorden 'in ieder geval voldaan' uit deze bepaling worden niet geschrapt, hetgeen betekent dat ondanks een strengere norm, gemotiveerd afwijken mogelijk blijft.

Daarnaast worden er door het ontwerpbesluit nieuwe artikelen toegevoegd aangaande het bijhouden van een logboek voor windturbines en windparken met een stilstandvoorziening (artikel 5.89fb), en een artikel betreffende tot waar afstanden gelden (artikel 5.89fc).

III. Militaire en civiele radarinstallaties

In Nederland staan op verschillende locaties militaire en civiele radarposten die zorgen voor de vliegveiligheid en de nationale veiligheid. Windturbines en hoogbouw kunnen het radarbeeld verstoren. Of dat het geval is, en in welke mate, is afhankelijk van de hoogte, breedte, opstelling, opbouw en het materiaal van een bouwwerk.

Geen belemmering voor militair radarbeeld

Artikel 5.155 Bkl bepaalt dat voor zover een omgevingsplan van toepassing is op gebieden waar bouwwerken het militaire radarbeeld kunnen verstoren (als bedoeld in art. 5.150, vijfde lid Bkl), het omgevingsplan niet toe laat dat:

- binnen een straal van 15 km vanaf de radar bouwwerken worden gebouwd die de maximale hoogte van bouwwerken, bedoeld in de tabel in bijlage XIV, onder E, overschrijden, en;
- binnen een straal van 15 tot 75 kilometer vanaf de radar windturbines worden gebouwd met een tiphoogte die de maximale hoogte van windturbines, bedoeld in de tabel in bijlage XIV, onder E, overschrijdt.

Artikel 5.155 Bkl is ook van toepassing op de locatie rondom radarstations, genoemd in bijlage XIV, onder F (artikel 5.161a, vijfde lid, Bkl). Dit betreffen gebieden waar windturbines het civiele radarbeeld kunnen verstoren.

Bouwwerken en windturbines die de gestelde maximale hoogtes overschrijden, zijn niet per definitie uitgesloten, maar moeten worden beoordeeld op hun gevolgen voor het radarbeeld (artikel 5.155, derde lid, Bkl). Dit gebeurt in opdracht van het Ministerie van Defensie door TNO. Als uit die beoordeling blijkt dat een bouwwerk of windturbine geen onaanvaardbare gevolgen voor het radarbeeld heeft – eventueel na enkele aanpassingen – dan kunnen deze in een omgevingsplan worden toegelaten.

Geen belemmeringen communicatie-, navigatie- en radarapparatuur burgerluchtvaart

Artikel 5.161 bepaalt dat voor zover een omgevingsplan van toepassing is op gebieden waar bouwwerken communicatie-, navigatie- en radarapparatuur buiten Schiphol of overige burgerluchthavens van nationale en regionale betekenis kunnen verstoren (deze locaties zijn genoemd in bijlage XVa, van het Bkl waarvan de geometrische begrenzing bij ministeriële regeling is vastgelegd), het omgevingsplan niet toelaat:

- Bouwwerken toe die de maximaal toelaatbare hoogte voor bouwwerken, bedoeld in bijlage XVa overschrijden;
- windturbines toe met een tiphoogte die de maximaal toelaatbare hoogte voor bouwwerken en windturbines, bedoeld in bijlage XVa, overschrijdt.

Bouwwerken en windturbines die de gestelde maximale hoogtes overschrijden, zijn niet per definitie uitgesloten, maar moeten worden beoordeeld op hun gevolgen voor het radarbeeld (artikel 5.161, vierde lid, Bkl). Dit gebeurt in opdracht van het Ministerie van Defensie door TNO. Als uit die beoordeling blijkt dat een bouwwerk of windturbine geen onaanvaardbare gevolgen voor het radarbeeld heeft – eventueel na enkele aanpassingen – dan kunnen deze in een omgevingsplan worden toegelaten.

IV. Externe veiligheid

In paragraaf 5.1.2.2 van het Bkl staan instructieregels over de veiligheid rondom windturbines. Een windturbine kan een veiligheidsrisico opleveren voor de omgeving door het afbreken van de gondel of het afbreken van een blad. In paragraaf 5.1.2.2 van het Bkl zijn grenswaarden opgenomen voor het plaatsgebonden risico van een activiteit. Het plaatsgebonden risico is de kans op het overlijden van een onbeschermd en continu aanwezig persoon buiten de begrenzing van de locatie waar een activiteit wordt verricht als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval veroorzaakt door die activiteit (artikel 5.6 Bkl).

Projectgerelateerd

In een omgevingsplan wordt een grenswaarde voor het plaatsgebonden risico van een activiteit in acht genomen van ten hoogste 1 op de 1.000.000 per jaar voor kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties (artikel 5.7, eerste lid, Bkl), en rekening gehouden met een standaardwaarde voor het plaatsgebonden risico van een activiteit van 1 op de 1.000.000 per jaar voor beperkt kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare locaties (artikel 5.11, eerste lid, Bkl). Echter, als het gaat om het opwekken van elektriciteit met een windturbine met een rotordiameter van meer dan 2 m, bedoeld in artikel 3.11 van het Bal, dan dient een grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht te worden genomen van ten hoogste 1 op de 100.000 per jaar (artikel 5.11, tweede lid, Bkl). Door de woorden 'in acht genomen' staat vast dat van deze grenswaarden niet kan worden afgeweken. De afstanden waarbij wordt voldaan aan het plaatsgebonden risico, worden berekend volgens bijlage VII, onderdeel D, onder 1 van het Bkl.

Paragraaf 5.1.2.2 van het Bkl is niet van toepassing op het toelaten van een windpark met 3 of meer windturbines. Onder andere de artikelen 5.7 en 5.11 zijn daarmee niet van toepassing voor een windpark.

Wijziging als gevolg van ontwerpbesluit windturbines leefomgeving

In het ontwerpbesluit gaat voor beperkt kwetsbare gebouwen dezelfde waarde gelden als voor kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen: 1 op de 1.000.000 jaar. Het enige verschil is dat dit voor kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen een harde grenswaarde is en voor beperkt kwetsbare gebouwen een standaardwaarde. Het bevoegd gezag mag hiervan afwijken tot maximaal 1 op de 100.000 jaar.

V. Afstandsnormen

Uit het ontwerpbesluit windturbines leefomgeving dat eind 2023 ter inzage heeft gelegen, blijkt dat het Rijk voornemens is om via instructieregels algemene landelijke afstandsnormen in te voeren (naar verwachting in 2026) voor het plaatsen van windturbines op land via wijziging van het Bkl. Beoogd wordt om hiermee hinder van windturbines voor omwonenden te beperken.

De beoogde afstandsnorm tussen een windturbine en een windturbinegevoelig gebouw bedraagt twee keer de tiphoogte van de turbine (artikel 5.162d, ontwerpbesluit windturbines leefomgeving). Een windturbinegevoelig gebouw is hetzelfde gedefinieerd als een geluidgevoelig gebouw. Van deze landelijke afstandsnorm kan worden afgeweken, aangezien in het Bkl in te voegen artikel 5.162f is bepaald dat in een omgevingsplan een kleinere afstand kan worden aangehouden, als zwaarwegende economische belangen of zwaarwegende andere maatschappelijke belangen dit rechtvaardigen.

Op blz. 51 van de Nota van Toelichting bij het ontwerpbesluit wordt deze afwijkingsmogelijkheid toegelicht: *“Als het bevoegd gezag van deze afwijkingsmogelijkheid gebruik wil maken, vergt dat een indringende inhoudelijke afweging en goede motivering. Om tot een goede afweging te komen of de voorgenomen afwijking van het algemene beschermingsniveau van de afstandsnorm gerechtvaardigd is, moet gekeken worden naar de legitimiteit van het voorgenomen besluit, de doelmatigheid en doeltreffendheid daarvan, de evenredigheid en proportionaliteit, de noodzakelijkheid en naar de aanwezigheid van voldoende maatschappelijk draagvlak.”*

3.4 Besluit bouwwerken leefomgeving

Met de Omgevingswet wordt de omgevingsvergunning voor bouwen opgeknipt in twee afzonderlijke vergunningen: het ruimtelijk deel (de omgevingsplanactiviteit) en het technische deel (de technische bouwactiviteit). Dit wordt ook wel 'de knip' genoemd. Onderstaand wordt ingegaan op deze twee activiteiten. In paragraaf 4.2 (Gemeentelijke regelgeving) wordt in zijn algemeenheid de 'omgevingsplanactiviteit' uitgelegd.

Omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit bouwen

Projectgerelateerd

In artikel 22.26 (de bruidsschat) van het omgevingsplan is opgenomen dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning een bouwactiviteit te verrichten en het te bouwen bouwwerk in stand te houden en te gebruiken. Artikel 22.27 regelt uitzonderingen op deze vergunningplicht. Een windturbine van 5 meter of hoger is niet uitgesloten van de vergunningplicht van artikel 22.26. In artikel 2.29 Besluit bouwwerken leefomgeving – zijnde de AMvB – zijn ook gevallen opgenomen waarin sprake is van vergunningvrije omgevingsplanactiviteiten. Deze zijn bepaald door het Rijk. Een windturbine valt niet onder deze vergunningvrije gevallen.

Omgevingsvergunning voor de technische bouwactiviteit

De vergunningplicht voor de technische bouwactiviteit vinden we in artikel 5.1, tweede lid, onder a van de Omgevingswet. De technisch inhoudelijke eisen staan in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). De technische bouwregels voor windturbines zien op veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en bruikbaarheid.

De regels voor bouwwerken in het Bbl zijn afgestemd op het gebruik van deze bouwwerken. Een toegankelijke windturbine (een windturbine die je als persoon kun betreden) is in het Bbl een gebouw 'overige gebruiksfunctie'. Een niet-toegankelijke windturbine (een windturbine waarbij het niet mogelijk is om deze als persoon te betreden) heeft de gebruiksfunctie 'bouwwerk geen gebouw zijnde'. Een windturbine hoger dan 5 meter is vergunningplichtig voor de technische bouwactiviteit. Dit staat in artikel 2.25 Bbl voor een 'windturbine met dak' (een toegankelijke windturbine), en in artikel 2.26 voor een 'windturbine zonder dak' (een niet toegankelijke windturbine). Het bevoegd gezag beoordeelt aan de hand van de aanvraag of de windturbine voldoet aan de technische regels van het Bbl.

Sloopactiviteit

In sommige gevallen dient voor plaatsing van een nieuwe windturbine een bestaande windturbine (of een ander bouwwerk) gesloopt te worden. In dit geval kan er sprake zijn van een sloopactiviteit. Voor deze situatie geldt een extra stap in het proces van de ontwikkeling van een windturbine.

Bedrijven en particulieren die iets (laten) slopen, moeten dit in bepaalde gevallen van tevoren melden bij het bevoegd gezag. Het is verboden een sloopactiviteit te verrichten zonder een melding te doen. Dit staat in artikel 7.10, eerste lid van het Bbl. De inhoudelijke eisen voor de melding staan in artikel 7.11 van het Bbl. Van een melding is pas sprake als de vereiste gegevens en documenten daadwerkelijk zijn aangeleverd. De melding voor de sloopactiviteit moet minimaal 4 weken voor het begin van de sloopwerkzaamheden bij het bevoegd gezag zijn ingediend.

3.5 Omgevingsbesluit

Algemene regels

In bijlage V bij het Omgevingsbesluit is vastgelegd wanneer voor een bepaald project de verplichting geldt tot het opstellen van een milieueffectrapport (mer-plicht) of een mer-beoordeling, en in het kader van welk plan of besluit dat moet gebeuren. Ook staan in het Omgevingsbesluit regels met betrekking tot wie het bevoegd gezag is bij de aanvraag van een of meer omgevingsvergunningen.

Op grond van onderdeel C2 uit bijlage V van het omgevingsbesluit geldt voor de oprichting, wijziging of uitbreiding van een windpark met 20 of meer windturbines een mer-plicht. Voor de oprichting, wijziging of uitbreiding van een windpark met drie of meer windturbines geldt een mer-beoordelingsplicht in het kader van de omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit.

3.6 Overige nationale wetgeving

3.6.1 Elektriciteitswet 1998

Op grond van artikel 9c, eerste lid van de Elektriciteitswet 1998 stellen Gedeputeerde Staten in ieder geval een projectbesluit vast voor de aanleg en uitbreiding van een productie-installatie voor opwekking van duurzame elektriciteit met behulp van windenergie met een capaciteit van ten minste 5 MW maar minder dan 100 MW. In het vierde lid staat dat Gedeputeerde Staten, in afwijking van het eerste lid, kunnen besluiten geen projectbesluit vast te stellen indien naar hun oordeel besluitvorming door een bestuursorgaan van een gemeente het project kan versnellen of daaraan anderzijds aanmerkelijke voordelen zijn verbonden, en het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeente daarmee instemmen.

Bij een capaciteit van 5 MW of meer dient een verzoek tot vaststellen van een projectbesluit ingediend te worden bij Gedeputeerde Staten. Gedeputeerde Staten kan het bevoegd gezag aan de gemeente delegeren, mits de gemeente daarmee instemt. Als er gekozen wordt voor een capaciteit van minder dan 5 MW, dan is het college van burgemeester en wethouders het bevoegd gezag voor de vergunningaanvraag.

3.6.2 Energiewet (treedt 1 januari 2026 in werking)

Op 1 januari 2026 treedt de Energiewet in werking. De Energiewet vervangt de Elektriciteitswet 1998 en Gaswet. In artikel 6.2 van de Energiewet wordt de ondergrens uit de Elektriciteitswet 1988 ten aanzien van het bevoegd gezag voor windturbines verhoogd naar 15 MW. Dat betekent dat voor de aanleg of uitbreiding van een windpark met een capaciteit van ten minste 15 MW maar (nog steeds) minder dan 100 MW, Gedeputeerde Staten een projectbesluit kan opstellen, tenzij gedeputeerde staten van mening is dat een ander bestuursorgaan het project kan versnellen of aan besluitvorming door een ander bestuursorgaan anderszins aanmerkelijke voordelen zijn verbonden. Situaties met een capaciteit van minder dan 15 MW, komen ter beoordeling van de gemeente. In sommige gevallen wordt het bevoegd gezag bepaald door andere factoren dan het vermogen van de windturbine. Zie ook paragraaf 3.2.1 Complexe bedrijven.

3.6.3 Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over waterstaatswerken of wegen in beheer bij het Rijk

Overheden kunnen wegen en waterstaatswerken (bijvoorbeeld waterkeringen) aanwijzen als een gebied waarbinnen beperkingen gelden, zodat de functies van het gebied behouden kunnen blijven. Een activiteit in een dergelijk gebied wordt een beperkingengebiedactiviteit genoemd. Artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder f, van de Omgevingswet staat dat het verboden is zonder omgevingsvergunning een beperkingengebiedactiviteit te verrichten met betrekking tot een weg.

In de *'Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over waterstaatswerken of wegen in beheer bij het Rijk'* (hierna: de beleidsregel) staan verschillende algemene eisen die betrekking hebben op de locatie waar windturbines staan. Zo staan er normen in die betrekking hebben op de afstand van windturbines tot (rijks)wegen, kanalen, rivieren, havens, de territoriale zee, grote wateren en waterkeringen.

4 Regionaal en provinciaal beleid en wetgeving

4.1 Provinciaal beleid

I. Omgevingsvisie

Provincies geven in hun beleid aan wat de ambities zijn op het gebied van windenergie en welke ruimtelijke consequenties dit heeft. Hierbij houden zij rekening met de door het Rijk geformuleerde energieopgave. In de provinciale omgevingsvisie vindt een afweging plaats welke locaties geschikt zijn voor windturbines. Aspecten die hierbij een rol spelen zijn:

- ruimtelijke of landschappelijke inpassing;
- beschikbaarheid grond;
- aansluiting op transport- of distributienet.

Uit de ambities die in de omgevingsvisie zijn opgenomen kan blijken of de betreffende Provincie wel of niet positief staat tegenover het opwekken van energie uit wind. Dit kan van belang zijn in de motivering om een omgevingsvergunning te verlenen.

II. Regionale Energiestrategie 1.0

In het Klimaatakkoord uit 2019 is afgesproken dat dertig energieregio's de mogelijkheden in hun gebied onderzoeken voor grootschalige opwek van zonne- en windenergie op land. In de Regionale Energiestrategieën (RES) staan de plannen die overheden, netbeheerders, maatschappelijke organisaties, ondernemers en inwoners hiervoor hebben gemaakt. In de RES worden zoekgebieden aangewezen, waarvan de opstellers vinden dat in die gebieden veel potentie is voor de opwek.

Wanneer de locatie van de te ontwikkelen windturbine(s) in een zoekgebied ligt, is volgens de provincie de potentie om hier windenergie op te wekken nadrukkelijk aanwezig. Dit speelt mee in de afweging/motivering om een omgevingsvergunning te verlenen.

III. Ruimtelijke leidraad wind op land Provincie Noord-Holland

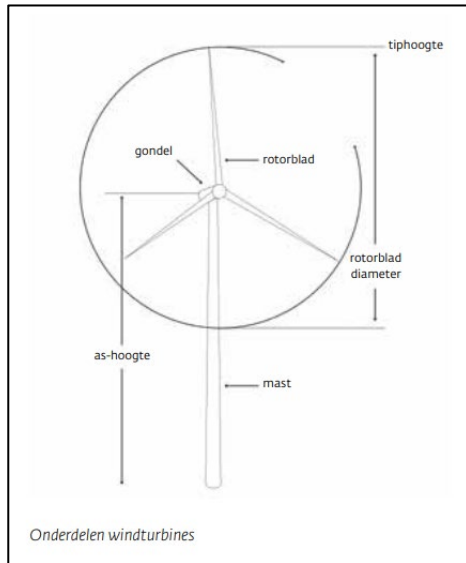
Gedeputeerde staten hebben op basis van de provinciale omgevingsverordening van de provincie Noord-Holland (NH2022) en het Delegatiebesluit Omgevingsverordening Noord-Holland 2022 de mogelijkheid om regels te stellen over een zorgvuldige ruimtelijke inpassing van windturbines. Het beleidsdocument 'Ruimtelijke leidraad wind op land' gaat over het hoe, wat en waar windturbines binnenin het landschap van Noord-Holland worden geplaatst. Het document gaat niet over planologische mogelijkheid/wenselijkheid van windturbines. De ontwikkelprincipes uit dit document komen aan bod wanneer vanuit de planologische procedure blijkt dat windturbines op de betreffende locatie mogelijk zijn.

Noord-Holland maakt onderscheid tussen grote windturbines (voornamelijk voor het produceren van energie om te leveren aan het elektriciteitsnetwerk) en kleine windturbines (hoofdzakelijk voor lokaal (eigen)gebruik) (provinciale OVNH 2022, paragraaf 3.2). De ontwikkelprincipes uit de leidraad bieden handvaten voor het opstellen van het ontwerp voor een windturbine en de ruimtelijke inpassing daarvan. De essentie van deze leidraad is dat een windturbine (of een windpark bestaande uit meerdere windturbines) zorgvuldig landschappelijk wordt ingepast. De leidraad doet geen enkele uitspraak over de planologische inpassing. Op basis van een aantal principes, typologieën en uitleg van bepalende en juist niet dragende landschapsstructuren worden een aantal uitgangspunten/randvoorwaarden genoemd ten behoeve van een zorgvuldige landschappelijke inpassing. Bij de inpassing van een opstelling dient rekening gehouden te worden met de effecten op verschillende schaalniveaus:

- lokaal (bijvoorbeeld binnen een polder);
- regionaal (hoe verhoudt de opstelling zich tot andere initiatieven binnen de regio);
- bovenregionaal (hoe verhoudt de opstelling zich tot aangrenzende regio's).

Projectgerelateerd

Tot slot geeft de leidraad wind op land een voorstel voor de processtappen die doorlopen moeten worden voordat er aan het vergunningsproces gestart kan worden.

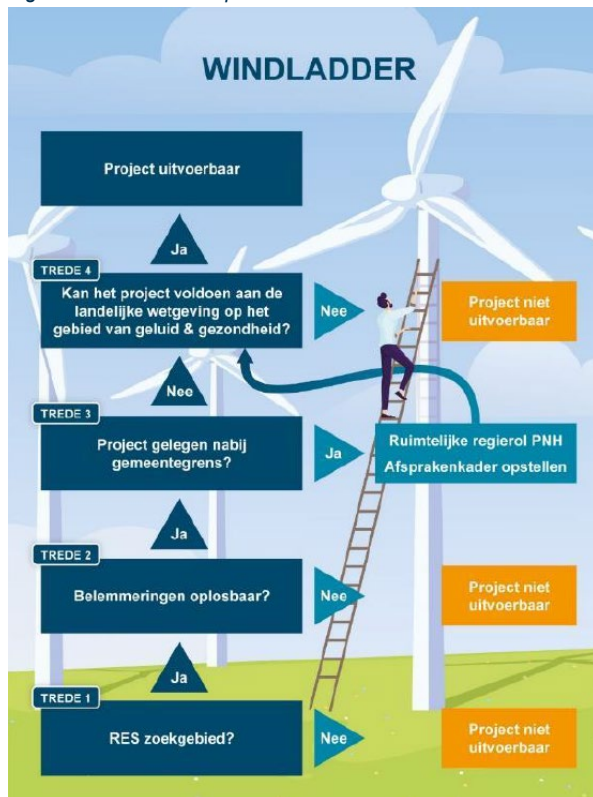

Figuur 4-1 Onderdelen van een windturbine. Bron: Ruimtelijke leidraad wind op land Provincie Noord-Holland

IV. Windladder provincie Noord-Holland

De windladder (Figuur 4-2) geeft inzicht in belemmeringen die spelen op weg naar realisatie van windprojecten in de zoekgebieden. Door middel van de windladder dient inzicht te ontstaan in welke locaties kansrijk zijn voor de realisatie van windprojecten.

Figuur 4-2 Windladder provincie Noord-Holland

Projectgerelateerd

De ladder bestaat uit vier treden:

1. Alleen in RES-zoekgebieden wind en zon/wind mogen windprojecten worden gerealiseerd. Buiten deze RES-zoekgebieden is het ontwikkelen van windenergie (met uitzondering van microturbines) niet toegestaan.
2. Vervolgens dient door middel van de belemmeringscan op basis van bestaand provinciaal en rijksbeleid, en de impact op netcongestie bepaald te worden welke belemmeringen op de beoogde locatie spelen. Daarbij wordt in ieder geval gekeken naar belemmeringen vanuit de volgende kaders:
 - Natura 2000-gebied;
 - Natuurnetwerk Nederland;
 - Afwegingskader Hollandse Waterlinies;
 - Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde (UNESCO);
 - Bijzonder Provinciaal Landschap;
 - Leidraad Landschap en Cultuurhistorie;
 - Luchthavenindelingsbesluit Schiphol (LIB);
 - Afstandsnorm;
 - Netcongestie.
3. Ligt de beoogde locatie nabij gemeentegrenzen? Als dat het geval is moet door de betrokken gemeenten een gezamenlijk afsprakenkader worden opgesteld voor de beoogde projectlocatie. Dit is van belang om de gemeente overstijgende gevolgen op een constructieve manier te agenderen en mitigeren vooruitlopend op concrete ontwikkelingen.
4. In de laatste trede dient detail onderzoek op locatie te worden uitgevoerd om te bepalen of het project op de beoogde locatie voldoet aan landelijke wetgeving. In deze trede wordt onder andere gekeken naar mogelijke gezondheidseffecten. Als het project daaraan kan voldoen kan het vergunningstraject opgestart worden.

4.2 Provinciale regelgeving: Omgevingsverordening Noord-Holland 2022

De provinciale Omgevingsverordening Noord-Holland 2022 (OVNH 2022) bevat alle provinciale regels voor de fysieke leefomgeving. De omgevingsverordening bevat de juridische uitwerking van de plannen en ambities uit de omgevingsvisie. In de verordening staan onder meer instructieregels voor gemeenten (hoofdstuk 6 omgevingsverordening), bijvoorbeeld ten aanzien van de inhoud van het omgevingsplan voor het bouwen, opschalen en vervangen van windturbines (zie paragraaf 6.2.3 van de Omgevingsverordening).

De OVNH 2022 geldt vanaf 1 januari 2024. Paragraaf 6.2.3 gaat over duurzame energie en energie-infrastructuur, subparagraaf 6.2.3.1 gaat over windenergie.

In artikel 6.36 staat dat een omgevingsplan uitsluitend ter plaatse van het werkingsgebied 'zoekgebieden wind en wind en zon RES' mag voorzien in het bouwen, vervangen of opschalen van een of meer turbines met een rotordiameter van meer dan 5 meter of een ashoogte van meer dan 7 meter, als aan de volgende drie voorwaarden wordt voldaan:

- de windturbine wordt zorgvuldig ruimtelijk ingepast;
- aan de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO) wordt om advies gevraagd over de locatieafweging en de ruimtelijke inpassing van de windturbine; en
- geborgd is dat mitigerende maatregelen worden getroffen om faunaslachtoffers zoveel mogelijk te voorkomen en dat hiervoor een monitoringsprotocol wordt vastgesteld.

De RES-zoekgebieden zijn verankerd in de provinciale omgevingsverordening.

Projectgerelateerd

Gedeputeerde Staten hebben regels opgesteld betreffende windenergie. In Artikel 6.2b van Bijlage 11 de Omgevingsverordening PNH staat dat de bij de ruimtelijke inpassing als bedoeld in Artikel 6.36 en Artikel 6.37 van de verordening wordt door het bevoegd gezag in ieder geval betrokken:

- de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie;
- de Ruimtelijke leidraad wind op land zoals door Gedeputeerde Staten vastgesteld op 31 augustus 2021 en gewijzigd vastgesteld op 11 januari 2022.

Kleine windturbines in landelijk gebied

In artikel 6.37 staat dat voor zover een omgevingsplan van toepassing is op het werkingsgebied Landelijk gebied kan het, in afwijking van Artikel 6.36, ook buiten de zoekgebieden zoals opgenomen in de Regionale energiestrategieën Noord-Holland Noord 1.0 en Noord-Holland Zuid 1.0 voorzien in de bouw van één windturbine, als:

- de windturbine wordt gebouwd op een agrarisch bouwperceel of op een bouwperceel van ten minste 1 hectare waar een stedelijke activiteit is toegestaan;
- de ashoogte niet meer bedraagt dan 15 meter vanaf het maaiveld;
- de windturbine in landschappelijk opzicht aansluit op de bijbehorende bebouwing;
- de windturbine zorgvuldig ruimtelijk wordt ingepast.

Vervanging windturbines

In artikel 6.38 staat dat in afwijking van Artikel 6.36 een omgevingsplan ook buiten de zoekgebieden zoals opgenomen in de Regionale Energiestrategieën Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid vervanging van een of meer met vergunning gebouwde windturbines mogelijk kan maken mits sprake is van eenzelfde aantal of minder windturbines met eenzelfde, vergelijkbare of geringere ashoogte, rotordiameter en verschijningsvorm

De gebiedsbepalingen van de omgevingsverordening wijzen aan voor welke activiteiten er een omgevingsvergunning nodig is ter plaatse van de te ontwikkelen windturbine.

4.3 Regionale regelgeving: Luchthavenindelingsbesluit Schiphol 2002

De regelgeving uit het Luchthavenindelingsbesluit Schiphol 2002 is alleen van toepassing wanneer de windturbine wordt geplaatst binnen de invloedssfeer van dit besluit.

In het Luchthavenindelingsbesluit Schiphol (LIB Schiphol) is in artikel 2.2.4 een aantal toetsvlakken opgenomen ter voorkoming van bouwwerken die hinder kunnen veroorzaken voor landend en startend vliegverkeer en om de goede werking van de luchtverkeersapparatuur te waarborgen. De toetszone is zodanig gedimensioneerd, dat windturbines zowel op hun effecten voor luchtverkeersapparatuur inclusief radar worden getoetst, alsook op hun mogelijke effecten op alle vastgestelde en gepubliceerde aan- en uitvliegprocedures.

De instructieregels over ruimtelijke beperkingen in beperkingengebieden zullen een plaats krijgen in hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving en worden ingevoegd via een apart wijzigingsbesluit. Dit is tot op heden nog niet gebeurd.

Volgens het eerste lid van artikel 2.2.4 laat bijlage 6 van het LIB Schiphol 2002 (zie Figuur 4-3) het gebied zien waarbinnen geen vaste laserinstallatie is toegestaan en geen windturbine die met de tiphoogte steekt door een vlak met een maatgevende toetshoogte zoals opgenomen in bijlage 4 van het LIB Schiphol 2002 met een ashoogte van meer dan 35 meter.

In afwijking van het eerste lid is een vaste laserinstallatie of een windturbine, bedoeld in dat lid, toegestaan

Projectgerelateerd

voor zover dit in overeenstemming is met een verklaring van geen bezwaar als bedoeld in artikel 8.9 van de Wet luchtvaart. Hier staat in dat kan worden afgeweken van het besluit van het bevoegd gezag indien van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat de verklaring is ontvangen dat die tegen de afwijking geen bezwaar heeft.

Om deze verklaring van geen bezwaar te verkrijgen, worden projecten getoetst op hun versturende werking voor cn-apparatuur en mogelijke effecten op de vastgestelde en gepubliceerde aan- en uitvliegprocedures. Toetsingscriteria zijn de hoogte, situering, type, materiaalgebruik en zichtbaarheid van de windturbine.

Bijlagen 1 t/m 6 van het LIB Schiphol 2002 bevat kaartmateriaal van verschillende zones met verscheidene beperkingen. Er zal gekeken moeten worden of de locatie van de te ontwikkelen windturbine(s) binnen een (of meerdere) van deze gebieden valt. Aan de hand daarvan zal bepaald moeten worden of het plan of project is toegestaan op de beoogde locatie.

Figuur 4-3 Toetszone luchthavenindulingsbesluit

5 Gemeentelijk beleid en wetgeving

5.1 Gemeentelijk beleid

I. Omgevingsvisie

In de gemeentelijke omgevingsvisie legt de gemeenteraad haar ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor het hele grondgebied vast voor de lange termijn. De omgevingsvisie heeft betrekking op alle terreinen van de leefomgeving en de samenhang daartussen, zoals ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en vervoer, infrastructuur en cultureel erfgoed, maar ook gezondheid en leefbaarheid. Het instrument omgevingsvisie is verplicht onder de Omgevingswet en is een vervanger van de structuurvisie. De visie bindt het gemeentebestuur. In het kader van het ontwikkelen van windturbine(s) zijn voornamelijk de ambities op het gebied van duurzaamheid en het opwekken van hernieuwbare (zonne- en wind-) energie relevant. Hieraan kan getoetst worden of de te realiseren windturbine(s) past in de doelstellingen van de gemeente.

II. Participatie

Participatie is in Nederland voor het eerst wettelijk verankerd in de Omgevingswet. In de Omgevingswet wordt participatie gedefinieerd als: het in een zo vroeg mogelijk stadium betrekken van alle belanghebbenden bij de voorbereiding van beleid of het uitwerken van een ruimtelijk initiatief. Wie in participatie betrokken moet worden bij een project is afhankelijk van het beleid dat wordt gemaakt of het ruimtelijke initiatief dat tot stand komt. Het staat de gemeenteraad vrij een participatiebeleid op te stellen waarin staat in welke gevallen participatie gewenst of verplicht is. Participatie vindt plaats op initiatief van de initiatiefnemer van een project. Het is in veel ontwikkelingen gewenst om in een vroeg stadium een (per project afhankelijke) mate van participatie te doen. Dit is echter sterk afhankelijk van de omvang, aard en locatie van een project. In de volgende paragraaf staat hoe het participatiebeleid is omgezet in gemeentelijke regelgeving.

5.2 Gemeentelijke regelgeving

Het omgevingsplan bevat de gemeentelijke regels voor activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving. Het omgevingsplan wordt door de gemeenteraad vastgesteld. In een omgevingsplan staat bijvoorbeeld op welke plek wordt gewoond, gewerkt of gerecreëerd, hoe bouwwerken eruit mogen zien en hoeveel geluid een bedrijf mag produceren. Bij het stellen van regels in het omgevingsplan, moet de gemeente voldoen aan de instructieregels van het Rijk en de provincie. Rijk en provincie stellen de instructieregels met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties of vanwege specifieke taken.

Instructieregels Bkl en het omgevingsplan

Paragraaf 3.3 van de voorliggende leidraad zet voor een windturbine initiatief relevante thema's uiteen waarvoor het rijk instructieregels heeft voorgeschreven. In het omgevingsplan kan de gemeente in sommige gevallen afwijken van de opgelegde normen (Bkl legt de minimale waarden op). Daarom moet altijd beroep worden gedaan op het geldende omgevingsplan van de betreffende gemeente om te toetsen of het initiatief past binnen de ruimtelijke eisen.

Omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit

Artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a van de Omgevingswet bepaalt dat het verboden is zonder omgevingsvergunning een omgevingsplanactiviteit te verrichten, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur (AMvB) aangewezen geval. Deze vergunningplicht is aan de orde als uit het omgevingsplan volgt dat een omgevingsvergunning vereist is voor een bepaalde activiteit. Om te beoordelen of sprake is van de vergunningplicht voor omgevingsplanactiviteiten dient getoetst te worden

Projectgerelateerd

aan het 'omgevingsplan van rechtswege'. Dit 'omgevingsplan van rechtswege' is automatisch gaan gelden sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De regels in het 'omgevingsplan van rechtswege' bestaan uit de regels uit de voorheen vastgestelde bestemmingsplannen, de regels uit de 'bruidsschat' (algemene regels gesteld door de rijksoverheid die automatisch als hoofdstuk 22 van het omgevingsplan zijn gaan gelden) en regels uit enkele gemeentelijke verordeningen.

Wanneer de ontwikkeling strijdig is met de bouw- en/of gebruiksregels van het omgevingsplan, zijn er verschillende manieren waarop het project juridisch-planologisch mogelijk gemaakt kan worden:

- projectbesluit met Gedeputeerde Staten als bevoegd gezag;
- een wijziging van het omgevingsplan met de gemeenteraad als bevoegd gezag, of;
- een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit met het college van B&W als gevoegd gezag.

Participatiebeleid

De Omgevingswet verplicht gemeenten om een participatiebeleid op te stellen en dat te vertalen naar een participatie- en inspraakverordening. In veel gevallen is volgens het participatiebeleid van de gemeente noodzakelijk om een participatieplan op te stellen voor het te betreffende project. Per gemeente (en per project) kan het verschillen welke mate van participatie verplicht is. Raadpleeg het participatiebeleid van betreffende gemeente om te weten wat hier verwacht wordt.

6 Vergunningen

6.1 Overzicht vergunningen en meldingen

Op basis van de uitgangspunten in hoofdstuk 2, betreffende de kenmerken van de windturbine en de eventuele tijdelijke activiteiten, kan een vergunningeninventarisatie opgesteld worden. Deze inventarisatie kan worden opgesteld door de ontwikkeling te toetsen aan de kaders die geschetst zijn in hoofdstuk 3 tot en met 5 van onderhavige leidraad. In bijlage 1 van deze leidraad is een voorbeeld opgenomen van een vergunningeninventarisatie. In deze inventarisatie is per vergunning- en meldingsplicht aangegeven wat de aanvraag of meldingsvereisten zijn.

6.2 Reguliere en uitgebreide voorbereidingsprocedure

Onder de Omgevingswet is de reguliere voorbereidingsprocedure het uitgangspunt voor de vergunningenprocedure. De beslistermijn voor deze aanvraag is 8 weken. Dit mag éénmaal met 6 weken worden verlengd (artikel 16.64 Ow). Tegen het besluit staat in beginsel bezwaar open bij het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen.

Wanneer een vergunning nodig is voor een Natura 2000-activiteit, is op grond van artikel 10.24, eerste lid, onder j, de uitgebreide voorbereidingsprocedure (afdeling 3.4 Awb) van toepassing van de vergunningprocedure. Dat heeft gevolgen voor de proceduredtijd. Hiervoor geldt een beslistermijn van 6 maanden na ontvangst van de aanvraag, eventueel met 6 weken verlenging. In deze procedure wordt eerst een ontwerpbesluit gepubliceerd waarop zienswijzen mogelijk zijn, waarna na behandeling van de zienswijzen wordt besloten over vaststelling van de vergunning. Vervolgens staat beroep bij de rechtbank open over het besluit (bezwaar is bij deze procedure niet aan de orde).

De uitgebreide voorbereidingsprocedure geldt voor een eventueel projectbesluit of wijziging van het omgevingsplan.

6.3 Enkelvoudige of meervoudige aanvraag

De verschillende omgevingsvergunningen kunnen apart van elkaar worden aangevraagd en ook gespreid in de tijd. Een aanvraag kan enkelvoudig zijn (met één aangevraagde activiteit) of meervoudig (met meerdere aangevraagde activiteiten). Een initiatiefnemer heeft in de meeste gevallen een vrije keuze voor het indienen van één meervoudige aanvraag of meerdere enkelvoudige aanvragen, en in de volgorde van indienen. Het bevoegd gezag is verplicht om de initiatiefnemer te laten weten welke vergunningen er nog meer nodig zijn (artikel 3:19 Algemene wet bestuursrecht). Dit voor zover dat door het bevoegd gezag in te schatten is.

6.4 Bevoegd gezag, advies en instemmingsrecht

I. Hoofdregel bevoegd gezag

De gemeente is het bevoegd gezag voor de algemene regels in het omgevingsplan. Zij is in de meeste gevallen het bevoegd gezag om de omgevingsvergunning voor de (buitenplanse) omgevingsplanactiviteit te verlenen. De provincie is het bevoegd gezag voor het opstellen van het projectbesluit (zie paragrafen 3.6.1 en 3.6.2). De Minister van Infrastructuur en Waterstaat is het bevoegd gezag voor de verlening van de verklaring van geen bezwaar (paragraaf 4.3).

II. Advies en instemming

Afdeling 4.2 Ob schrijft voor dat het bevoegd gezag in bepaalde gevallen advies moet vragen voor het een omgevingsvergunning verleent en soms is er ook instemming van dat adviesorgaan nodig voor het nemen

Projectgerelateerd

van een besluit. In de artikelen 4.20 tot en met 4.23 wordt aangegeven wanneer advies en instemming op gemeentelijk niveau vereist zijn, voor de verlening van omgevingsvergunningen voor activiteiten waarvoor de gemeente niet het bevoegd gezag is.

Zo zijn in veel gevallen GS het bevoegd gezag, wanneer het gaat om een ontwikkeling van een windturbine op het terrein van een complex bedrijf (paragraaf 3.2.1). In zo'n situatie is het een vereiste dat het College van B&W om instemming, of advies wordt gevraagd voor het verlenen van vergunningen voor bepaalde activiteiten. Afdeling 4.2 Ob regelt voor welke activiteiten dit het geval is.

Als het college van burgemeester en wethouders niet zelf het bevoegd gezag is om te beslissen over de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bijvoorbeeld omdat vanwege de capaciteit van de windturbine het college van gedeputeerde staten bevoegd gezag is), dan is het college op grond van artikel 4.20, eerste lid, Ob adviseur voor zover de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een bouwactiviteit, omgevingsplanactiviteit en de milieubelastende activiteit.

De voorgenomen beslissing op een dergelijke aanvraag behoeft in sommige gevallen (op grond van artikel 4.20, tweede lid Ob) ook instemming van het college. Dat is het geval als het gaat om een aanvraag voor een omgevingsplanactiviteit anders dan een omgevingsplanactiviteit van provinciaal of nationaal belang. Het oprichten van een windturbine is in de provinciale omgevingsverordening niet aangewezen als een omgevingsplanactiviteit van provinciaal belang. In het geval dat het college geen bevoegd gezag zou zijn, dan zou de beslissing op de aanvraag om een omgevingsvergunning voor de genoemde activiteiten in principe instemming behoeven van het college van burgemeester en wethouders.

Het college van burgemeester en wethouders heeft conform artikel 4.20, eerste lid, onder a Ob adviesrecht voor een aanvraag om een omgevingsvergunning die betrekking heeft op een bouwactiviteit.

Gedeputeerde Staten zijn conform artikel 2.25 Ob adviseur voor een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit of een flora- en fauna-activiteit die niet van nationaal belang zijn. Als het adviesorgaan zelf bevoegd gezag is, dan is advies en instemming niet verplicht.

III. Advies gemeenteraad

Op grond van artikel 4.21 Ob is de gemeenteraad adviseur voor een aanvraag omgevingsvergunning voor zover de aanvraag betrekking heeft op een door de raad aangewezen geval van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit waarvoor het college bevoegd gezag is. Dit is ook het geval als het college geen bevoegd gezag is voor de aanvraag om een dergelijke omgevingsvergunning, mits de voorgenomen beslissing op de aanvraag instemming van het college behoeft.

7 Processtappen om tot een vergunbaar windturbine project te komen

Onderstaand zijn de stappen beschreven ten behoeve van de vergunningverlening voor de bouw en het gebruik van een windturbine.

Disclaimer: Zoals vermeld in hoofdstuk 1 is de voorliggende leidraad gebaseerd op eerder uitgevoerde, locatie specifieke vergunningeninventarisaties die zijn uitgevoerd in 2024 in het kader van het plaatsen en vervangen (met groter opgesteld vermogen) van een windturbine gelegen binnen de Provincie Noord-Holland. De voorliggende leidraad betreft een hulpmiddel en geeft een overzicht (**niet uitputtend**) van de vergunningenprocedures die doorlopen moeten worden onder de Omgevingswet in het kader van windturbine initiatieven aangaande één turbine. Raadpleeg bij de voorbereiding van toekomstige windturbine initiatieven ten alle tijden de meest actuele wet- en regelgeving en

1. Kenmerken van de windturbine en het ontwerp verder uitwerken

Bij aanvang van het vergunningaanvraagtraject is het van belang om enkele kenmerken (zie Tabel 3) van de beoogde windturbine(s) scherp te hebben in het kader van de vergunningeninventarisatie. Daarnaast dient het (ruimtelijke) ontwerp voor de windturbine verder uitgewerkt te worden, in ieder geval op de volgende aspecten: de ligging/ locatie, de invulling en ontsluiting van het (bouw)terrein.

Tabel 3 Kenmerken windturbine initiatief

Eigenschap	Waarde
Ashoogte	
Rotor diameter	
Tiphoogte	
Tiplaagte	
Vermogen (MW)	
X, Y coördinaten (RD)	
Aantal te ontwikkelen windturbines	

2. Inventariseren vergunnings- en meldingsplichten

Een inventarisatie van relevante vergunnings- en meldingsplichten dient uitgevoerd te worden. Daarbij kan geput worden uit wettelijke kaders en beleidsstukken zoals beschreven in hoofdstuk 3 tot en met 5 van onderhavige leidraad. Bij de vergunningeninventarisatie moet onder andere bepaald worden of het windturbine initiatief past binnen de bouw- en gebruiksregels van het (tijdelijk) omgevingsplan van de gemeente waarin het initiatief gelegen is.

3. Bepalen bevoegd gezag en planologische procedure wijzigen of afwijken van (tijdelijk) omgevingsplan

Indien het windturbine initiatief niet past binnen de bouw- en gebruiksregels van het tijdelijk omgevingsplan, dan moet het omgevingsplan worden gewijzigd (door middel van een wijziging van het omgevingsplan of een projectbesluit) of er moet afgeweken worden van het omgevingsplan (aanvragen omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit) om de ontwikkeling alsnog toe te staan. In het geval dat de beoogde windturbine een capaciteit heeft van 5 MW (of meer), is de initiatiefnemer op dit moment nog gehouden een verzoek in te dienen bij Gedeputeerde Staten tot het vaststellen van een projectbesluit. Gedeputeerde staten kan daarna alsnog het bevoegd gezag aan de gemeente delegeren, mits de gemeente

Projectgerelateerd

daarmee instemt. Als de capaciteit minder dan 5 MW is (of na de inwerkingtreding van de Energiewet, minder dan 15 MW), dan is de gemeente het bevoegd gezag voor de vergunningaanvraag. In dat geval kan het omgevingsplan gewijzigd worden, of een omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) worden aangevraagd.

De wijziging van het omgevingsplan of het projectbesluit mag enkel worden vastgesteld en de BOPA-vergunning mag enkel worden verleend met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De in paragraaf 3.3 uiteengezette instructieregels bepalen (mede) wanneer wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Het voordeel van de omgevingsvergunning voor de (BOPA) is dat de doorlooptijd van de procedure sneller is dan de procedure voor het wijzigen van het omgevingsplan. Op de aanvraag voor een BOPA is in beginsel de reguliere procedure van toepassing, die maximaal 8 weken in beslag neemt, met de mogelijkheid om de beslistermijn met 6 weken te verlengen. Het college kan er ook voor kiezen de uitgebreide voorbereidingsprocedure te volgen. Op het wijzigen van het omgevingsplan is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van toepassing, die 26 weken kan duren, met de mogelijkheid om de beslistermijn met 6 weken te verlengen. Het wijzigen van het omgevingsplan is een bevoegdheid van de gemeenteraad, tenzij de gemeenteraad bindend adviesrecht heeft voor de BOPA.

4. Participatiestrategie

Een participatiestrategie voor de omgeving moet uitgewerkt worden en in gang gezet worden, zodat al vooruitlopend op de formele procedures informatiedeling en afstemming met stakeholders en belanghebbenden kan plaatsvinden. In deze fase van het traject dient nagedacht te worden over de manier waarop, en de mate waarin participatie moet plaatsvinden in het planvoornemen. Hier wordt ook bepaald wanneer participatie van start moet gaan.

5. Vergunningen in relatie tot planologische procedure

Op basis van de verwachte doorlooptijden van de benodigde uitwerking, bestuurlijke besluitvorming en onderzoeken (zie hierna) kan pas een goed advies worden gegeven over hoe de planologische procedure het beste kan worden ingestoken: bijvoorbeeld welke vergunningen al dan niet moeten of kunnen worden gecoördineerd of gefaseerd worden aangevraagd.

6. Onderzoeken voor de planologische procedure

In de tussentijd kan gestart worden met het uitvoeren van onderzoeken ten aanzien van de benodigde (planologische) toestemmingen. Hierbij moet in ieder geval rekening gehouden worden met het uitvoeren van onderzoeken zoals aangegeven bij de aanvraagvereisten in Bijlage 1, specifiek bij de omgevingsvergunning voor de BOPA.

7. Opstellen planologisch (afwijkings-)besluit

Het projectbesluit, de wijziging van het omgevingsplan of de motivering voor de BOPA moet opgesteld worden. Op basis van de onderzoeken (uit stap 6) moet worden aangetoond en onderbouwd dat wordt voldaan aan de 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' (ETFAL). Ook wordt het project getoetst aan rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid.

8. Aanvullende documenten verzamelen.

Voor het aanvragen van vergunningen zijn in sommige gevallen aanvullende documenten nodig. Denk hierbij niet alleen aan onderzoeken (bijv. flora- en faunaonderzoek, bodemonderzoek), maar ook technische documenten (constructietekeningen, brandveiligheid documenten). Houd rekening met de tijd die nodig is voor het uitwerken van tekeningen. Daarom is aangeraden om na het bepalen van het juridisch-planologische proces een overzicht te maken van de documenten die nodig zijn en waar nodig opdracht te

Projectgerelateerd

geven voor technische uitwerkingen van het ontwerp zodat deze documenten gereed zijn op het moment dat de aanvraag ingediend zal worden (zie Bijlage 1 voor een overzicht van de aanvraagvereisten bij de verschillende vergunnings- en meldingsplichten).

9. Start planologische procedure

Zodra de onderzoeken uit stap 6 zijn uitgevoerd en het besluit uit stap 7 gereed is, kan gestart worden met de ruimtelijke procedure. Het ontwerpbesluit van het projectbesluit of de wijziging van het omgevingsplan ter inzage gelegd worden, of de omgevingsvergunning voor de BOPA kan aangevraagd worden.

10. Overige vergunningen aanvragen en meldingen indienen

De overige vergunningen en meldingen kunnen aangevraagd en ingediend worden in lijn met de aanpak zoals bedacht in stap 5

Bijlage 1 Inventarisatie vergunningen en meldingen

Het schema hieronder is gebaseerd op een windturbine ontwikkeling in Noord-Holland. De vergunningenscan is uitgevoerd in 2024.

#	Activiteit	Melding of vergunning	Aanvraag- of melding vereisten	Reden	Bevoegd gezag
1	Buitenplanse omgevingsplan-activiteit (BOPA) (Artikel 5.1, lid 1 onder a, Ow)	Vergunning	Gegevens die nodig zijn om de gevolgen van de activiteit te beoordelen voor de evenwichtige toedeling van functies aan locaties (7.207b, tweede lid, onder a Omgevingsregeling). Onderzoeken: - Natuurtoets; - AERIUS-berekening; - Watertoets; - Geluidonderzoek; - Slagschaduwonderzoek; - Omgevingsveiligheid, inclusief risicoanalyse met betrekking tot externe veiligheid; - Verkeersonderzoek; - Bodemonderzoek; - Onderzoek naar archeologische waarden (wanneer meer dan 100 m² grond wordt geroerd); - Wegbeeldanalyse; - Beoordeling door TNO van gevolgen voor radarbeeld en VVGB Ministerie van Defensie; - Aeronautisch onderzoek t.a.v. functioneren radarapparatuur met het oog op veilig luchtverkeer en VVGB Inspectie Leefomgeving en Transport (conform artikel 2.2.4, tweede lid LIB Schiphol). O.a. de onderstaande onderbouwingen: - Onderbouwing waarom de ontwikkeling de kernkwaliteiten van het landschap niet aantast, of dat wordt voldaan aan de criteria uit artikel 6.59, zevende lid, NH2022 (bijzonder provinciaal landschap); - Onderbouwing waarom de ontwikkeling aan de ruimtelijke kwaliteitseisen voor landelijk gebied voldoet (Leidraad wind op land NH).	Bouw en gebruik van windturbine	GS bij projectbesluit (capaciteit windturbine van 5 MW of meer²) College van B&W bij BOPA, Gemeenteraad bij wijziging omgevingsplan (capaciteit windturbine van minder dan 5 MW)
2	Omgevingsplanactiviteit voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden	Vergunning	Onderzoek naar gevolgen, direct en indirect, van werken en werkzaamheden op ecologische hoofdstructuur (huidige Natuurnetwerk Nederland) (artikel 31.3.2, onder c van het omgevingsplan). Kan onderdeel zijn van natuurtoets. Verder: de te gebruiken materialen, de mate waarin sprake is van afvoer van grond naar een andere locatie, de aanwezigheid van obstakels die in de weg staan aan het verrichten van de activiteit (artikel 22.284, tijdelijk omgevingsplan gemeente X).	Bouw van windturbine	College van B&W

Projectgerelateerd

	(artikel 5.1, lid 1 onder a, Ow jo. artikel 31.3.2, onder a van het bestemmingsplan Buitengebied Noord)				
3	Omgevingsplanning activiteit bouwen (artikel 5.1, lid 1 onder a, Ow)	Vergunning	Opgave bouwkosten, beoogde gebruik en huidige gebruik van het bouwwerk en bijbehorende gronden, opgave van de bruto inhoud in m2, situatietekening, hoogte van bouwwerk t.o.v. straatpeil en aantal bouwlagen, inrichting van parkeervoorzieningen op het eigenterrein (artikel 22.35, tijdelijk omgevingsplan gemeente X). Beschrijving activiteit, kadastrale aanduiding, begrenzing van de activiteit (artikel 7.3, Or).	Bouw van de windturbine	College van B&W
4	Technische bouwactiviteit (artikel 5.1, lid 2 onder a, Ow)	Vergunning	Gegevens ten aanzien van veiligheid, gezondheid en duurzaamheid inclusief constructieve tekeningen en berekeningen en een opgave van de bouwkosten. Zie ook paragraaf 7.2.2 Or).	Bouw van windturbine	College van B&W
5	Milieubelastende activiteit (artikel 5.1, lid 2 onder b, Ow)	Melding (tenminste 4 weken voor het begin van activiteit)	Het vermogen, de diameter van de rotor, de hoogte van de mast en de afstand tot plaatsgebonden risico (4.427 Bal).	Bouw en gebruik van windturbine	College van B&W
6	Flora- en fauna-activiteit (artikel 5.1, lid 2 onder g, Ow)	Mogelijk: Vergunning	Onderzoek nodig naar de aanwezigheid van flora en fauna in het gebied en de effecten van de windturbine op de flora en fauna. Zie ook paragraaf 7.2.8a.2 t/m 7.2.8a.6 Or.	Bouw en gebruik van windturbine. Indien nadelige effecten op beschermde soorten optreden	College van B&W
7	Natura 2000-activiteit (artikel 5.1, lid 1 onder e, Ow)	Mogelijk: Vergunning	Onderzoek naar mogelijke toename van de stikstofdepositie binnen stikstofgevoelige habitattypen of andere significant negatieve gevolgen voor een Natura 2000-gebied veroorzaakt in de gebruiks- en aanlegfase. Zie ook paragraaf 7.2.8a.1 Or.	Bouw en gebruik van windturbine. Indien significant nadelige effecten op Natura 2000 gebieden optreden	Gedeputeerde Staten
8	Ontgrondingsactiviteit (artikel 5.1, lid 1 onder c, Ow; artikel 4.58, lid 1)	Mogelijk: Vergunning	Gewenste startdatum en verwachte duur van de activiteit (Bijlage 10, omgevingsverordening NH2022).	Bouw van windturbine. Indien meer dan 10.000 m³ wordt ontgraven	Gedeputeerde Staten

Projectgerelateerd

	omgevingsverordening NH2022)				
9	Beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een weg	Vergunning	<i>Situatietekening, beschrijving van de locatie en inrichting werkterrein, verwachte datum en tijdstip van begin activiteit en verwachte duur ervan, werkplan, verkeersplan en risico-inventarisatie met beheersmaatregelen (Artikel 7.189 Or).</i>	<i>Aanleg tijdelijke bouwweg ten behoeve van realisatiefase</i>	<i>Rijkswaterstaat</i>
10	Het dempen van primair en/of secundair water (artikel 2.41, aanhef en onder b voor primaire wateren of artikel 2.48, eerste lid onder b voor secundaire wateren)	Mogelijk: vergunning	<i>Een berekening, door een deskundige, van de gevolgen van de demping voor het zettingsproces van de waterkering, voor zover de demping plaatsvindt binnen de beschermingszone van een waterkerend dijklichaam en/of waterkerende constructie.</i> <i>Een overzicht van de huidige begroeiing in een groene oeverzone.</i> <i>Bij herstel van de oorspronkelijke oeverlijn: Een onderbouwing bij secundaire wateren dat na herstel van de oorspronkelijke oeverlijn de onderhoudsdiepte, bedoeld in het Onderhoudsbesluit AGV, Bijlage II, onder 1.2, in de vierde kolom onder 3, in stand blijft.</i> <i>Bij compensatie door alternatieve regenwaterberging met behulp van laaggelegen land: Een motivering dat het effect van de alternatieve hemelwaterberging op het watersysteem gelijkwaardig is aan het effect van compensatie door de aanleg van water (Tabel 1.8, waterschapsverordening).</i>	<i>Aanleg tijdelijke bouwweg ten behoeve van realisatiefase</i>	<i>Waterschap</i>
11	Sloopactiviteit (artikel 7.10 Bbl)	Melding (tenminste 4 weken voor het begin van activiteit)	<i>Melding bevat onder meer naam en adres van de eigenaar van het te slopen bouwwerk en van diegene die de sloopwerkzaamheden zal verrichten; de dagtekening; kadastrale aanduiding en aard van het te slopen bouwwerk; data, tijdstippen en beschrijving van de wijze waarop de sloopwerkzaamheden plaatsvinden; globale inventarisatie van de aard en hoeveelheid van de afvalstoffen die naar verwachting zullen vrijkomen, opgave van de voorgenomen afvoerbepemming van die stoffen (art. 7.11 Bbl).</i>	<i>Amoveren bestaande windturbine</i>	<i>College van B&W</i>